

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU MESLEK VE ANADOLU TEKNİK PROGRAMI
İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ ALANI
ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI

Ankara, 2017

İÇİNDEKİLER

PROGRAMLA İLGİLİ GENEL BİLGİLER	1
PROGRAMIN HEDEFLERİ	3
PROGRAMIN SÜRESİ	3
REFERANS DOKÜMANLAR VE DAYANAKLAR	4
BELGELENDİRME	4
ANADOLU MESLEK PROGRAMI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ	5
ANADOLU TEKNİK PROGRAMI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ	6
PROGRAMIN UYGULANMASINA YÖNELİK AÇIKLAMALAR	7
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	8
BAŞARILMASI ZORUNLU (*) DERSLER TABLOSU	9
PROGRAMDA AMAÇLANAN ÖĞRENME KAZANIMLARI	9
DERSLER	10
1. ORTAK DERSLER	10
2. ALAN VE DAL DERSLERİ	10
ALAN ORTAK DERSLERİ.....	10
MESLEKİ GELİŞİM DERSİ	10
TEMEL İTFAİYECİLİK DERSİ	12
İTFAİYECİLİKTE İŞ ORGANİZASYONU DERSİ	14
İTFAİYECİLİKTE TEKNİK RESİM DERSİ	16
DAL DERSLERİ	17
İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM DERSİ	18
İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ DALI DERSLERİ.....	18
YANGINA MÜDAHALE DERSİ	18
ARAMA KURTARMA DERSİ.....	21
YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ DERSİ	24
UÇAK KAZA KIRIM VE YANGINLARI DERSİ.....	24
MESLEKİ YABANCI DİL DERSİ (İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ).....	26
3. SEÇMELİ DERSLER.....	27

PROGRAMLA İLGİLİ GENEL BİLGİLER

Mesleki ve teknik eğitim alan programları, bireyleri iş hayatına hazırlamak amacıyla tasarlanmış olup iş gücü piyasası ihtiyaçları ve iş analizi yaklaşımını esas alır. Bu yaklaşımda meslekler analiz edilerek meslek profili tanımlanır ve meslek elemanının yapması gereken iş / görev ve işlemler belirlenir. Öğretim programı, söz konusu iş ve işlemleri yerine getirebilmek için sahip olunması gereken bilgi, beceri, tutum ve tavırları kazandırmayı ders ve modüller yoluyla ortaya koyarken eğitim etkinlikleri bu çerçeveye uygun olarak bireyleri iş hayatına hazırlayacak şekilde planlanır.

Öğretim programı; eğitsel etkinliklerin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesini içeren detaylı bir plandır. Bu plan;

- Sektör beklentilerine cevap veren, ulusal ve uluslararası bilgi, beceri ve yetkinliklere sahip meslek elemanları yetiştirecek,
- Her yeterlik seviyesinde bireye yatay ve dikey geçiş imkânı tanıyacak,
- Bireylere, farklılıklarına ve özelliklerine uygun seçenekler sunacak

şekilde hazırlanır.

Bu amaçla mesleki ve teknik eğitimde iş ve meslek analizine dayalı modüler yapıda program yaklaşımı benimsenmiştir.

Program geliştirme süreci aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır:

Analiz : İş piyasası ihtiyaç analizi / Beceri ihtiyaç analizi / Eğitim ihtiyaç analizi / Meslek analizi / Ulusal meslek standartları

Tasarlama : Program yaklaşımının belirlenmesi ve yaklaşıma uygun çerçevenin oluşturulması

Geliştirme : Program dokümanlarının hazırlanması

Uygulama : Programların onaylanması ve uygulanması

Değerlendirme: Uygulamaların izlenmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi

Söz konusu sürecin; analiz, tasarlama ve geliştirme aşamalarını gerçekleştirmek üzere iş piyasası temsilcilerinden, alan öğretmenlerinden, alanda uzman akademisyenlerden komisyon oluşturulmuştur. Komisyon çalışmalarına kamudan, özel sektörden ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler katılmıştır.

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı Program Geliştirme Komisyonu aşağıda sıralanan program dokümanlarını hazırlamak için planlanan bir dizi faaliyet gerçekleştirmiştir. Plânlanan faaliyetler sonunda;

- Meslek analizleri ve ulusal/uluslararası yasal düzenlemeler referans alınarak öğretim programını tasarlamak için hazırlanan görev ve işlemlerin yapılış sırası, gerekli bilgi tabanı, araç gereçteki ortaklık, ortaya çıkacak ürün ya da hizmetin özelliği ve öğretim için gerekli süre dikkate alınarak gruplandırıldığı **yeterlik tablosu**,
- Yeterlik tablosunda yer alan işlemlerin tam ve doğru olarak gerçekleştirilebilmesini sağlamak üzere her bir işlem için gerekli bilgi-beceri-tavırlar, araç gereç-donanım, standart ve sürenin yer aldığı **işlem analiz formları**,
- Öğretim programını oluşturacak, anlamlı ve belli düzeyde bağımsız olma özelliği taşıyan, öğrenme dönemi sonunda öğrencinin bilmesi ve yapması gerekenlerin ifade edildiği öğrenme kazanımları ile bireyin hedeflenen öğrenme kazanımlarına sahip olup olmadığını yoklayan ve içerisinde kabul ölçütlerinin de yer aldığı başarımlar ölçütleri bölümlerinden oluşan **modül bilgi sayfaları**,
- Modül bilgi sayfalarındaki modül öğrenme kazanımları gruplandırılarak oluşturulan ders öğrenme kazanımları ve öğrencinin bu kazanımlara sahip olabilmesi için gerekli bilgi tabanının, anlamlı ve sistematik bir şekilde konularının sıralandığı içerik bölümlerinden oluşan **ders bilgi formları** hazırlanmıştır.

Ayrıca, işlem analiz formunda yer alan bilgi, beceri ve tavırlardan yararlanılarak aşağıda sıralanan ilkeler doğrultusunda, program dokümanlarındaki program, ders ve modül öğrenme kazanımları yazılmıştır.

Öğrenme kazanımlarının yazılmasında;

- Öğrenme dönemi sonunda, öğrencinin bilmesi ve yapması gerekenlerin esas alınmasına,
- Öğrenme süreci sonunda, öğrencinin daha çok ne yapacağına odaklanılmasına,
- Öğrenciler, öğretmenler, işveren ve değerlendiriciler tarafından kolayca anlaşılabilir bir şekilde ifade edilmesine,
- Gözlenebilir ve ölçülebilir bir şekilde olmasına dikkat edilmiştir.

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği alanına ait çerçeve öğretim programı, yukarıda sıralanan program dokümanları doğrultusunda düzenlenmiştir.

PROGRAMIN HEDEFLERİ

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği sektöru, yapısı itibariyle güvenlik alanını kapsamasının yanı sıra ana ve yan unsurları ile birlikte ÷lke ekonomisine istihdam düzeyinde önemli katkılar sağlamaktadır.

Türkiye'de İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği alanında öğretim programı hazırlanarak bu alanda eğitime başlanması, sektörde yıllardır süregelen eğitim açığına giderecek önemli bir girişim olmuştur.

Millî Eğitim Bakanlığı, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü kapsamında İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği alanı programının hazırlanmasında, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman ve alan öğretmenleri, sektör temsilcileri ve meslek elemanları ile iş birliği içinde çalışılmıştır.

Sektörün ihtiyacı olan nitelikli insan gücü, İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği alanında eğitim veren okullarda yetiştirilmekte olup ÷lkemizde bu alanda hizmet veren kurum ve kuruluşlarda görev almaktadır.

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı Çerçeve Öğretim Programında;

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği dalı yer almaktadır.

Bu doğrultuda İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği alanı ve alan altında yer alan mesleklerde ulusal ve uluslararası düzeyde standartlara uygun örgün öğretim programı hazırlanmıştır.

Bu programda öğrenciye; mesleki gelişim, temel itfaiyecilik, itfaiyecilikte iş organizasyonu, teknik resim ile ilgili bilgi, beceri ve yetkinliklerin yanı sıra;

- İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği dalında; yangına müdahale, arama-kurtarma, yangın önleme tedbirleri, uçak kaza kırım ve yangınları, mesleki yabancı dil ile ilgili bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılması hedeflenmektedir.

PROGRAMIN SÜRESİ

Alan programının toplam eğitim süresi 4 öğretim yılı olarak planlanmıştır.

REFERANS DOKÜMANLAR VE DAYANAKLAR

Program hazırlanırken; Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartları, Ulusal Yeterlilikler, ISCED-F sınıflaması ve ilgili diğer mevzuatlardan yararlanılmıştır.

- 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu
- 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu
- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği
- İş Yerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik
- İş Yeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik
- Kişisel Koruyucu Donanımların İş Yerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik
- Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği
- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- DHMİ Genel Müdürlüğü İşletme Dairesi Başkanlığı Birim Yönetmeliği
- Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği
- 27.06.2016 tarih ve 29755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İtfaiyeci 4. Seviye Ulusal Meslek Standardı

BELGELENDİRME

Mezun olan öğrenciye, alan ve dalını gösteren diploma ve iş yeri açma belgesi verilmektedir. Mesleki ve teknik ortaöğretim programlarından mezun olanlardan isteyenlere, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi kapsamında, öğrenim süresince kazandıkları temel yeterlilikler hakkında bilgiler içeren **Europass** sertifika / diploma ekiyle alınan ve başarılı modüller, mesleki eğitim gördüğü veya stajını yaptığı işletmenin adını gösterir belge düzenlenir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU MESLEK PROGRAMI
İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ ALANI
(İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ DALI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI(*)	5	5	5	5
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		TARİH	2	2	2	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	6	5	-	-
		FİZİK	2	2	-	-
		KİMYA	2	2	-	-
		BİYOLOJİ	2	2	-	-
		FELSEFE	-	2	2	-
		YABANCI DİL	5	2	2	2
		BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
		GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	-	-	-
		SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
TOPLAM			33	28	15	11
ALAN / DAL	ALAN ORTAK DERSLERİ	MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
		TEMEL İTFAİYECİLİK (*)	-	6	-	-
		İTFAİYECİLİKTE İŞ ORGANİZASYONU	-	5	-	-
		İTFAİYECİLİKTE TEKNİK RESİM	-	3	-	-
DERSLERİ	DAL DERSLERİ	İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM (*)	-	-	22	28
		YANGINA MÜDAHALE (*)				
		ARAMA KURTARMA				
		YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ				
		UÇAK KAZA KIRIM VE YANGINLARI				
ALAN / DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI			2	14	22	28
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI(**)			4	1	6	3
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME			1	-	-	1
TOPLAM DERS SAATİ			40	43	43	43

(*) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yıl sonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

(**) Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararları doğrultusunda seçmeli dersler tablosundan, öğrenim görülen alan/dallardan veya diğer alan/dallardan seçilecek derslerdir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ANADOLU TEKNİK PROGRAMI
İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ ALANI
(İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ DALI)
HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER		TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI(*)	5	5	5	5
		DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
		TARİH	2	2	2	-
		T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
		COĞRAFYA	2	2	-	-
		MATEMATİK	6	6	6	6
		FİZİK	2	2	4	4
		KİMYA	2	2	4	4
		BİYOLOJİ	2	2	-	-
		FELSEFE	-	2	2	-
		YABANCI DİL	5	2	2	2
		BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	-
		GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	-	-	-
		SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
TOPLAM			33	29	29	25
ALAN / DAL DERSLERİ	ALAN ORTAK DERSLERİ	MESLEKİ GELİŞİM	2	-	-	-
		TEMEL İTFAİYECİLİK (*)	-	6	-	-
		İTFAİYECİLİKTE İŞ ORGANİZASYONU	-	5	-	-
		İTFAİYECİLİKTE TEKNİK RESİM	-	3	-	-
	DAL DERSLERİ	YANGINA MÜDAHALE (*)	-	-	12	16
		ARAMA KURTARMA (*)				
		YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ				
		UÇAK KAZA KIRIM VE YANGINLARI				
		MESLEKİ YABANCI DİL (İTFAİYECİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ)				
	ALAN / DAL DERS SAATLERİ TOPLAMI			2	14	12
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI(**)			4	1	3	2
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME			1	-	-	1
TOPLAM DERS SAATİ			40	44	44	44

(*) Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yıl sonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir.

(**) Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararları doğrultusunda seçmeli dersler tablosundan, öğrenim görülen alan/dallardan veya diğer alan/dallardan seçilecek derslerdir.

PROGRAMIN UYGULANMASINA YÖNELİK AÇIKLAMALAR

1. Bu çerçeve öğretim programı; her öğrenciye asgari düzeyde ortak bir genel kültür veren, öğrenciyi yükseköğretim programlarına hazırlayan, iş alanlarına yönelten ve öğrencilerin istekleri doğrultusunda ilerlemelerine, kişisel yeteneklerini geliştirmelerine imkân sağlayan kazanımlara dayalı modüler yapıda geliştirilmiştir.
2. Çerçeve öğretim programı ile öğrencilerin alan ve dal ile ilgili temel bilgi ve becerileri kazanması, yeniliğe ve değişime uyum sağlaması, çevresindeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilmesi, hedeflerini belirleyip bunlara ulaşmak için girişimlerde bulunabilmesi ve mesleki yeterliklere sahip bireyler olarak yetiştirilmesi hedeflenmiştir.
3. Program dört yıl olarak tasarlanmış, 9 ve 10. sınıflarda ortak dersler ile alan ortak dersleri, 11 ve 12. sınıflarda ise ortak dersler ile dala özel derslerin okutulması planlanmıştır.
4. Öğrenciler, alan eğitimine 10. sınıfta başlar ve bu sınıfın sonunda dal seçimi yaparak 11 ve 12. sınıfta dal eğitimine devam eder.
5. Eğitim öğretim faaliyetleri, çerçeve öğretim programında yer alan kazanımlar ile hedeflenen bilgi ve becerileri kazandıracak şekilde planlanır ve uygulanır.
6. Haftalık ders çizelgesinde ortak dersler, alan ve dal dersleri ile seçmeli dersler yer almaktadır. Alan ve dal dersleri, öğrenme kazanımlarından ve modüllerden oluşmaktadır. Bu derslerdeki modüllerin süresi belirlenirken yüz yüze öğretim süresinin yanı sıra sınavlar, performans çalışmaları, projeler, yapılan uygulamalar vb. faaliyetlere ilişkin toplam öğrenme süresi dikkate alınmıştır.
7. Seçmeli dersler, Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararlar ile Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okul ve Kurumlarında Uygulanacak Haftalık Ders Çizelgelerinin ekinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda seçmeli dersler tablosundaki dersler, öğrenim görülen alan/dal dersleri veya diğer alan/dalların derslerinden de seçilebilir.
8. Alan ve dal dersleri içinde (*) ile belirtilen dersler, alan ve dalın başarılması zorunlu dersleridir. Bu dersler, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği uyarınca yıl sonu başarı puanı ile başarılı sayılmayacak derslerdir. Bu derslere ait modüllerin tamamı önerilen ders saati değiştirilmeden uygulanır.
9. Anadolu meslek ve Anadolu teknik programında başarılması zorunlu dersler dışındaki diğer dal dersleri ve ders saati süreleri, çerçeve öğretim programında önerilen süreler dikkate alınarak Zümre Öğretmenler Kurulu tarafından belirlenir. Dal dersleri ve süreleri belirlenirken dalın tüm kazanımları dikkate alınır.
10. İşletmelerde mesleki eğitim dersinin içeriği, her dal için dalın gerektirdiği bilgi ve becerilerin tamamını kapsayan, ağırlıklı olarak iş, proje, deney ve hizmetin yapılması ve uygulamasını gerektiren öğrenme kazanımları dikkate alınarak Zümre Öğretmenler Kurulu tarafından hazırlanır.
11. Staj; öğrencilerin mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranış geliştirmelerini, okulda olmayan tesis, araç gereci tanıyarak gerçek üretim, hizmet ortamına ve iş hayatına uyumlarını sağlamak amacıyla yaptırılır. Staj programının içeriği; ilgili sınıf / sınıflara ait kazanımlar esas alınarak temrin, iş, proje, deney veya hizmetin uygulanmasını sağlayacak şekilde Zümre Öğretmenler Kurulu tarafından hazırlanır.
12. Ders ve modül kazanımları gerçekleştirilirken iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınması gereklidir. Referans dokümanlarda belirtilen iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı doğrultusunda alınması gereken tedbirlere ders bilgi formları ve modül bilgi sayfalarında alan ve dalların özelliği göz önünde bulundurularak yer verilmektedir. Buna göre iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili gerekli bilgi ve becerileri alışkanlık hâline getiren bireyler yetiştirilmesi amacıyla çerçeve öğretim programı ve diğer dokümanlardaki (ders bilgi formları ve modül bilgi sayfaları) iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konular Zümre Öğretmenler Kurulunda görüşülür.
13. Değerler eğitimi kapsamındaki etkinlikler, Türk millî eğitiminin genel ve özel amaç ile temel ilkeleri doğrultusunda, ahilik kültürüne bağlı; hukuka, demokrasi ve insan haklarına saygılı, toplum sorunlarına duyarlı, yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincine ve gücüne sahip, her türlü zararlı alışkanlıklar, olumsuz davranışlar, aşırılıklar ve israftan kaçınan bireyler yetiştirilmesini sağlayacak şekilde planlanır ve uygulanır. Bu kapsamda; adalet, çalışkanlık, temizlik, sabır, iş ahlakı, kanaat ve şükür, merhamet, cömertlik, sorumluluk, saygı, iyilik, hoşgörü, dürüstlük, sevgi, vatanseverlik, özgüven, yardımlaşma ve işbirliği gibi değerleri yücelten ve içselleştiren bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Ders işlenirken ders bilgi formlarının uygulamaya ilişkin açıklamalar kısmında belirtilen değerler doğrultusunda farklı etkinlikler planlanır ve uygulanır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme bir niteliğin gözlenip gözlem sonuçlarının sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesi; değerlendirme ise ölçme sonuçları ile bir ölçütü kıyaslayarak karara varma süreci olarak tanımlanır. Eğitim-öğretim sürecinde ölçülmek istenen nitelikler modüllerin amaçlanan öğrenme kazanımlarıdır. Bireylerin söz konusu kazanımlara ulaşmış olup olmadığını belirlemek amacıyla ölçme araçlarından yararlanır. Ölçme ve değerlendirme süreci, öğrencinin kazanımlara ulaşma düzeyi ve performansını belirlemesinin yanı sıra, uygulanan programın etkililiği hakkında da geri bildirim sağlayan önemli bir unsurdur.

Bu süreçte;

- Ölçme değerlendirme etkinliğinin hangi amaçla yapılacağına karar verilmesi, Objektif değerlendirme yapmak ve doğru kararları vermek için;
  - Süreç başında önkoşul bilgileri yoklayan ve öğrencinin hazırbulunuşluğunu belirleyen tanıma amaçlı,
  - Süreç devam ederken her modül sonunda öğrenme eksiklerini ve öğrenme güçlüklerini belirlemek için izleme amaçlı,
  - Süreç sonunda programda modüllerin öğrenme kazanımlarına ulaşma ve yeterliklere sahip olma düzeyini belirlemek için de düzey belirleme amaçlı ölçme araçlarından ve değerlendirme türlerinden yararlanılmalıdır.
- Modüllerin amaçlanan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel (psikomotor) kazanımlarının niteliklerine uygun ölçme araçları hazırlanması,
- Öğrenme kazanımlarını yoklayan gözlenebilir, ölçülebilir ifadelerle dönüştürülmüş başarımların ölçütlerinin baz alınması,
- Ölçme araçlarının açık ve anlaşılır olması,
- Gerekli olan araç, gereç ve materyallerin ortamda hazır bulundurulması sağlanmalıdır.

Yapılandırmacı ve öğrenci merkezli eğitim anlayışında bireysel farklılıkların dikkate alınması son derece önemlidir. Bu durum, hem kazanımların gerçekleştirilmesinde hem de kazanımlara ulaşma düzeyinin belirlenmesinde dikkate alınmalıdır. Bu nedenle program yapısında yer alan bilgi, beceri ve tutumların etkili bir şekilde ölçülebilmesi ve doğru kararların verilerek değerlendirilebilmesi için çoklu değerlendirme etkinliklerine yer verilmelidir.

Bilişsel becerilerin (bilgi) ölçülmesinde daha çok doğru yanlış, çoktan seçmeli, boşluk doldurma, eşleştirmeli, uzun ve kısa cevaplı testlerden oluşan ölçme araçları tercih edilmelidir. Bunlara ek olarak proje ve performans çalışması, görüşme, sunum ve sergi gibi öğrenciyi merkeze alan, sadece öğrenme ürününü değil; öğrenme sürecini de ölçen çoklu ve alternatif ölçme değerlendirme tekniklerine de yer verilmelidir.

Duyuşsal beceriler (ilgi, tutum ve değerler), doğrudan gözlenemeyen öğrenmeler olduğu için istenilen davranışlara ait kriterler (ölçütler) ile tutum ya da tavır gösterebilecek davranışlar belirlenmelidir. Tüm bunları ölçebilecek nitelikte kontrol ve gözlem listelerinden yararlanılmalıdır.

Mesleki ve teknik eğitimde zihin kas koordinasyonunu gerektiren devinişsel (psikomotor) beceriler ağırlıklıdır. Bu nedenle bireylerin elde ettikleri bilgileri uygulamaya dönüştürerek beceri haline getirmeleri beklenir. Bir davranışın beceri haline geldiğini söyleyebilmek için nitelikli ve standartlarına uygun olarak yapılması gereklidir.

Öğrencilerin bilgi ve becerilerini bütünleştirerek ortaya koydukları ürünü ve süreci ölçmek amacıyla deney, proje, uygulama vb. yoluyla bir iş ya da işlemi yapmaları istenir ve elde edilen ölçme sonuçları önceden belirlenen ölçütlere uygun olarak değerlendirilir.

Öğrencilerin her modülün amaçlanan öğrenme kazanımlarına ulaşma düzeylerini belirlemek için deney, proje, temrin, uygulama vb. yapılmalı, yapılan bu ölçme çalışmalarında öğrencilerin hazırbulunuşluğu, performans ve performansı tanımlayan ölçütler, puanlama kriterleri ile okulun donanımı da dikkate alınmalı, yönergeler hazırlanmalı ve araç gereçler hazır bulundurulmalıdır.

Ayrıca ölçme araçları hazırlanırken beceri için gerekli olan tutum ve davranışlar da dikkate alınmalı, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel özellikleri bir bütün olarak gözlemlemeye uygun bütünsel bir yapıda oluşturulmalıdır.

Sonuç olarak kazanımlara dayalı geliştirilen programların ölçme değerlendirme sürecinde yukarıda belirtilen hususlar da dikkate alınarak;

- Modüllerin sonunda bireylerin amaçlanan öğrenme kazanımlara ulaşma düzeyi,
- Dersin sonunda elde edilen kazanımları,
- İşletmede yapılan mesleki eğitim de ve bireysel olarak elde ettikleri kazanımlar da dâhil olmak üzere ölçülmeli ve ölçme sonuçları alana ait belirlenen ölçütlere uygun olarak değerlendirilmelidir.

BAŞARILMASI ZORUNLU (*) DERSLER TABLOSU

DALLAR	SINIF	ANADOLU MESLEK PROGRAMI	ANADOLU TEKNİK PROGRAMI
İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği	10	Temel İtfaiyecilik	Temel İtfaiyecilik
	11	Yangına Müdahale	Yangına Müdahale
	12	İşletmelerde Mesleki Eğitim	Arama Kurtarma

PROGRAMDA AMAÇLANAN ÖĞRENME KAZANIMLARI

Alan Ortak Kazanımlar

- Meslek ahlakı ve ahilik, iş sağlığı ve güvenliği, proje hazırlama, çevreyi koruma, etkili iletişim kurabilme, girişimcilik ve işe uyum sağlama ile ilgili konularda kendini geliştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak temel itfaiyecilik uygulamalarını gerçekleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiyecilikte kullanılan malzeme ve ekipmanların kontrol ve bakımlarını yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak TS EN ISO standartlarına ve kurallara uygun şekilde teknik resim çizimleri yapar.

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Dalına Ait Kazanımlar

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangın türlerine göre uygun yöntemlerle söndürme uygulamaları yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak göçük, enkaz, trafik kazası, su baskını, asansör kazası, çığ düşmesi gibi olaylarda temel teknikler ile arama kurtarma uygulamaları yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yapılarda belirlenen risklere göre uyarı ve söndürme sistemlerini kontrollü şekilde gereken güvenlik önlemlerini alır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurtarma ve söndürme araçları ile uçak kazalarına müdahale ve kurtarma uygulamaları yapar.
- Mesleki teknik terimleri yabancı dilde ifade eder.

DERSLER

1. ORTAK DERSLER

Ortak dersler; her öğrencinin ortaöğretim kurumunu bitirinceye kadar aldığı, asgari ortak bir genel kültür veren, toplum sorunlarına duyarlı olma, yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmayı amaçlayan ve öğrenciyi yükseköğretim programlarına hazırlayan derslerdir.

Haftalık ders çizelgesinde yer alan ortak derslerde Talim ve Terbiye Kurulunun belirlemiş olduğu dersler, ders saatleri ve programlar uygulanır.

2. ALAN VE DAL DERSLERİ

Alan ve dal dersleri, öğrenciyi hedeflediği yükseköğretim programlarına ve/veya mesleğe, iş alanlarına yönelten ve bu yönde gelişmesini sağlayan derslerdir.

Alan ve dal dersleri, uygulamalı dersler olup modüler yapıda hazırlanmıştır. Alan ve dalın özelliğine göre programa yerleştirilmiştir.

ALAN ORTAK DERSLERİ

Bu dersler, İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği alanındaki dalla ilgili ortak mesleki yeterlikleri kazandırmayı amaçlayan derslerdir. Derslerin amacı, süresi (haftalık ders saati), kazanımları ile ilgili modüller aşağıda verilmiştir.

MESLEKİ GELİŞİM DERSİ

Bu ders ile öğrenciyi; meslek ahlakı, ahilik ilkeleri, millî, manevi ve insani tüm değerlere uygun davranışlar sergileme; kaza, yaralanma ve yangın olaylarına karşı iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alma, proje hazırlama; çevre kirliliği ve israfa karşı önlemler alma; iş, sosyal ve kültürel hayatında iletişim süreci araçlarını kullanarak etkili iletişim kurma; kendine uygun iş fikrini hayata geçirme; işletmenin yönetim, üretim, pazarlama, finans ve insan kaynakları faaliyetlerini yürütmesine yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Meslek ahlakı, ahilik ilkeleri, millî, manevi ve insani tüm değerlere uygun davranışlar sergiler.

Modül Adı: Meslek Ahlakı ve Ahilik

Modülün Süresi: 40/14 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Meslek ahlakına uygun davranışlar sergiler.
- Ahilik ilkelerine uygun davranışlar sergiler.
- Millî, manevi ve insani tüm değerlere uygun davranışlar sergiler.

Kazanım 2: Çalışma ortamında ortaya çıkabilecek kaza, yaralanma ve yangına karşı gerekli güvenlik tedbirlerini alır.

Modül Adı: İş Sağlığı ve Güvenliği

Modülün Süresi: 40/8 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş yerinde sağlık ve güvenliği tehdit eden unsurları belirleyerek gerekli sağlık ve güvenlik tedbirlerini alır.
- Meslek hastalıklarının sebeplerini öğrenerek gerekli önlemleri alır.
- İş yerinde ortaya çıkabilecek kaza, yaralanma ve yangınlara karşı gerekli tedbirleri alır.

- İş kazasından sonra yapılması gereken iş ve işlemleri yürütür.

Kazanım 3: Karşılaştığı problem çerçevesinde uygun yöntemleri kullanarak topladığı bilgi ve veriler doğrultusunda proje hazırlar.

Modül Adı: Proje Hazırlama

Modülün Süresi: 40/9 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Problemi kavrayarak problem çözme yöntemlerini açıklar.
- Öğrenme ihtiyaçlarını tespit ederek, öğrenme yöntemlerini kullanarak kendi öğrenme süreçlerini planlar.
- Öğrenme ihtiyaçları doğrultusunda uygun yöntemleri kullanarak seçici bir şekilde bilgi ve veri toplar.
- Elde ettiği bilgi/ verileri ihtiyaçları doğrultusunda kullanır.
- Karşılaştığı problem durumuna uygun proje hazırlar.

Kazanım 4: Yaşadığı ortamda çevreyi korur, çevre kirliliğini ve israfı önlemeye ilişkin tedbirleri alır.

Modül Adı: Çevre Koruma

Modülün Süresi: 40/5 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Çevre kirliliği, çevrenin korunması ve israfın önlenmesinin önemini yazılı/ sözlü ve görsel materyallerle açıklar.
- Yaşadığı ortamdan kaynaklanan hava, su ve toprak kirliliğini önleyici tedbirleri alır.
- Yaşadığı ortamdan kaynaklanan gürültü kirliliğini önleyici tedbirleri alır.
- Çevreye zarar vermeyen enerji kaynaklarını kullanmayı tercih eder.
- İsfraf ve ekmek israfını önlemeye ilişkin tedbirleri alır.

Kazanım 5: İletişim süreci içinde iş, sosyal ve kültürel hayatında iletişim araçlarını kullanarak etkili iletişim kurar.

Modül Adı: Etkili İletişim

Modülün Süresi: 40/11 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Temel iletişim araçlarını kullanarak etkili iletişim kurar.
- Bireysel özelliklerini tanıyıp çeşitli aktiviteler yaparak kendini geliştirir.
- İnsan ilişkilerini düzenleyen toplumsal kurallara uygun davranır.
- İşletme hakkında bilgi sahibi olarak çalışma hayatında etkili iletişim kurar.
- Kültürel faaliyetlerle kendini ifade etme yolları geliştirir.

Kazanım 6: Girişimci iş fikirleri ortaya koyarak kendine uygun iş fikrini hayata geçirmek ve meslekte kendini geliştirmek için gerekli planlamayı yapar.

Modül Adı: Girişimci Fikirler ve İş Kurma

Modülün Süresi: 40/11 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Girişimcilikle ilgili temel kavramları kullanır.
- Meslek grubuyla ilgili iş fikirleri oluşturur ve bu fikirleri değerlendirir.
- İşletme kurmak için gerekli süreci takip ederek evrakları hazırlar.
- İşletmenin faaliyet alanını ve mesleğinin özelliklerine göre çeşitli faaliyetler ile mesleki yeterliliklerini ve kapasitesini geliştirir.

Kazanım 7: İşletmenin yönetimi, üretim planlaması, pazarlama, finans ve insan kaynakları faaliyetlerinin yürütülmesiyle ilgili temel düzeyde örnek uygulamalar yapar.

Modül Adı: İşletme Faaliyetlerini Yürütme

Modülün Süresi: 40/14 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İşletme ve işletme türleri ile ilgili temel kavramları açıklar.
- Yönetimin alt fonksiyonları doğrultusunda yönetim planı hazırlar.
- Kendi sektörüne uygun stok ve kalite yöntemini seçer.
- İşletmenin faaliyet alanına uygun pazarlama karmasını oluşturur.
- İşletmenin mali kaynakları ve finans yönetimi ile ilgili faaliyetlerini planlar.
- İşletmenin personel bulma, işe alma ve performans değerlendirme süreçlerinin planlamasını yapar.

TEMEL İTFAİYECİLİK DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak elektrik temel işlemleri, temel elektrik tesisatı, yangın algılama ve uyarı sistemleri, yangın kimyası, ısı transferi, KBRNE'nin etkileri, ölçü alma, boru işçiliği ve yangın tesisatının kontrolü ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 6

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak statik elektrik ve elektrik akımının öngörülme etkilerine karşı önlem alır.

Modül Adı: Elektrik Temel İşlemleri

Modülün Süresi: 40/12 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Statik elektrik oluşumunu ve etkilerini kavrayıp iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak oluşabilecek zararları önlemeye yönelik önlemler alır.
- Elektrik akımının etkilerini kavrayıp istenmeyen etkilerin oluşmaması veya en aza indirgenmesi için iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak gerekli önlemleri alır.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak aydınlatma, priz, koruma ve kumanda devre elemanlarını seçer.

Modül Adı: Temel Elektrik Tesisatı

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine alarak aydınlatma ve priz tesisat malzemelerini seçip iletken bağlantılarını yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak elektrik tesisatı yapımında gereken iletken eklerini yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak elektrik devre elemanları ile devre kurar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak Elektrik İç Tesisleri ve Topraklama Yönetmeliği'ne uygun topraklama elemanlarını seçip basit topraklama ve sıfırlama yapar.
- Dağıtım tabloları, elektrik kumanda ve koruma elemanlarını seçer.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak projeye uygun yangın algılama ve alarm sistemini uygular.

Modül Adı: Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri

Modülün Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Projeye göre yangın alarm sistemlerini seçer.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangın alarm sistemlerini kurup çalıştırır.

Kazanım 4: Katı, sıvı ve gaz yangınlarına müdahale yöntemlerini seçer.

Modül Adı: Yangın Kimyası

Modülün Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yanma kimyasına ait temel kavramları inceler.
- Katı, sıvı ve gazların yapıları ve erime noktalarına göre gerekli ölçüm ve hesaplamaları yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangın sınıflarına göre etkili müdahale yöntemini uygular.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ısının hareketi ve iletimi yöntemleri ile ilgili uygulamalar yapar.

Modül Adı: Isı Transferi

Modülün Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak metallerin ısı ile genişleme uygulamalarını yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak reaksiyon ısısının ölçüm ve deneylerini yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak çeşitli maddelerdeki kondüksiyon ile ısının iletimini gerçekleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak farklı ortamlarda konveksiyon ve radyasyon yöntemleri ile ısı transferini gerçekleştirir.

Kazanım 6: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kimyasal, biyolojik, radyoaktif, nükleer ve patlayıcı maddelerin zararlı etkilerini tespit eder.

Modül Adı: KBRNE Etkileri

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tehlikeli kimyasallardan etkilenme şekillerine göre korunma yöntemlerini tespit eder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ölçüm sonuçlarına ve fiziksel yapılarına göre tehlikeli kimyasalları ayırt eder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak biyolojik etkilerin sonuçlarına göre korunma önlemlerini alır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak radyoaktivite ölçüm sonuçlarına göre nükleer maddelerin olumsuz etkilerine karşı önlem alır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tehlikeli patlayıcılardan etkilenme şekillerine göre korunma yöntemlerini tespit eder.

Kazanım 7: Hacim listelerine göre mevcut binanın ölçüsünü alır.

Modül Adı: Ölçü Alma

Modülün Süresi: 40/12 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Mevcut binaların ölçüsünü amacına ve tekniğine uygun olarak alır.

- Yangın tesisatı kurulabilmesi amacıyla yapıların hacim listelerini hazırlar.

Kazanım 8: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangın söndürme tesisatlarında kullanılan boruların ve kontrol elemanlarının bağlantılarını yapar.

Modül Adı: Boru İşçiliği

Modülün Süresi: 40/18 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak gerekli ölçme aleti ile tekniğine uygun ölçü alır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak testere, boru keskisi ve pafta ile tekniğine uygun şekilde çelik boruları eksenine dik olarak kesip diş açma işlemlerini yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak boru anahtarı ile tekniğine uygun bir şekilde demir boruya bağlantı parçalarının sıkma işini yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tesisatlar da kullanılan vanaların montaj ve basınç kontrollerini yapar.

Kazanım 9: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangın söndürme sistemlerini kontrol eder.

Modül Adı: Yangın Tesisatı Kontrolü

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yangın su deposu kapasitesine göre montaj için en uygun yeri tespit eder.
- Projeye uygun yangın dolabı montaj yerini tespit eder.
- Projeye uygun yangın sprinklerlerinin montaj yerlerini tespit eder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak projeye uygun şekilde belirlenen yerlerdeki hidrantların kontrollerini yapar.

İTFAİYECİLİKTE İŞ ORGANİZASYONU DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak el ve güç aletlerini kullanma, işçi sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alma, donanım ve sarf malzemesi temin etme, yangına müdahale ekipmanlarının, kurtarma ekipmanlarının, yangına müdahale araçlarının kontrol ve bakımını yapma, grubu hazır bulundurma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 5

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiyecilikte kullanılan temel el ve güç aletleri ile uygulamalar yapar.

Modül Adı: El ve Güç Aletleri

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak bakım ve onarım işlemlerinde kullanılan temel el aletlerini kullanır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tamir, bakım ve onarım işlemlerinde kullanılan aletleri kullanır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak arama kurtarma faaliyetlerinde kullanılan elektrikli aletleri kullanır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak araç bakım atölyesinde kullanılan sıkma ve sökme takımlarını kullanır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiyecilik mesleğine özgü faydalı ekipmanları kullanır.

Kazanım 2: İşin gerektirdiği tehlikeli durumlara karşı iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alır.

Modül Adı: İş Sağlığı ve Güvenliği Tedbirleri

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliğini sağlamak amacıyla işe özgü kişisel koruyucu donanımı giyer.
- İşe özel risklere karşı kişisel koruyucu donanımı kullanır.
- Olay yeri güvenliğini sağlamak amacıyla tehlikeli alanı sınırlandırır.

Kazanım 3: Uygulama çalışmalarında kullanılmak üzere donanım ve sarf malzemeleri seçer.

Modül Adı: Ekipman ve Sarf Malzemesi Temini

Modülün Süresi: 40/10 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yapılacak işe uygun araç gereç temin eder.
- İşte kullanılacak tüketim malzemelerini temin eder.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak bölgelere göre doğal afet seyyar kurtarma konteyneri hazırlar.

Modül Adı: Doğal Afet Seyyar Kurtarma Konteyneri

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak doğal afet seyyar kurtarma konteynerine acil müdahale malzemelerini yerleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak doğal afet seyyar kurtarma konteynerine sismik ve kameralı arama cihazları ve aydınlatma malzemelerini yerleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tahliye işleminde kullanılacak malzemeleri doğal afet seyyar kurtarma konteynerine yerleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak doğal afette ihtiyaç duyulacak acil sağlık malzemelerini seyyar kurtarma konteynerine yerleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak doğal afette enkaz altından kurtarmada kullanılacak temel kazı aletlerini seyyar kurtarma konteynerine yerleştirir.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiye grubunda bulunan söndürme, aydınlatma, haberleşme ve diğer ekipmanların temizlik ve bakımlarını düzenli olarak yapar.

Modül Adı: Yangına Müdahale Ekipmanlarının Kontrol ve Bakımı

Modülün Süresi: 80/55 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangın söndürme işlerinde kullanılan araç gereçlerin bakımını kurallara uygun yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiye operasyonlarında kullanılan iletişim, aydınlatma cihazları ve diğer ekipmanların kontrol ve bakımını yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak düzenli şekilde basınç ve söndürme madde miktarlarının kontrollerinin yapıldığı, yangın söndürmede kullanılan sulu, kuru kimyevi tozlu ve gazlı cihazları kullanır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiye istasyonlarında bulunan dalgıç pompa, kompresör ve diğer teknik ekipmanları kullanır.

Kazanım 6: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak arama kurtarma malzemelerinin temizlik ve bakımlarını düzenli şekilde yapar.

Modül Adı: Kurtarma Ekipmanlarının Kontrol ve Bakımı

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak arama kurtarma operasyonlarında kullanılan yüksek güvenli ip ve diğer yardımcı malzemelerin kontrol ve bakımını yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurtarma operasyonlarında kullanılan ekipmanların kontrol ve bakımını yapar.

Kazanım 7: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiye grubunda bulunan müdahale araçlarının bakımları ve eksiklerinin tamamlanması işlemlerini yapar.

Modül Adı: Yangına Müdahale Araçlarının Kontrol ve Bakımı

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiye araçları ile araç üstü su pompalarının kontrol ve bakımını yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiye araçlarında kullanılan sarf malzemelerini tamamlar.
- Araç üstü ve seyyar merdivenlerin özelliklerini açıklar.

Kazanım 8: İtfaiye grubunda oluşturulan ekiplerin müdahale becerilerini geliştirmek amacıyla programlar yapar.

Modül Adı: Grubu Hazır Bulundurma

Modülün Süresi: 40/15 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İtfaiye personeli için hazırlanan imza listesinden faydalanarak çalışma ve eğitim programı planlar.
- İtfai (söndürme olaylarına) olaylara müdahale edecek ekipleri oluşturur.

İTFAİYECİLİKTE TEKNİK RESİM DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda TS EN ISO standartlarına ve teknik resim kurallarına uygun şekilde geometrik çizimler yapma, iz düşümü çizimleri yapma, perspektif ve görünüş çıkarma, kroki çizimi yapma ve bilgisayarla yangın tesisatı çizimi yapma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 3

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda teknik resim kurallarına uygun şekilde standart resim kâğıtları üzerinde yazı, çizgi ve geometrik şekillerle ilgili çalışmalar yapar.

Modül Adı: Geometrik Çizimler

Modülün Süresi: 40/36 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Teknik resim kurallarına ve TS EN ISO standartlarına uygun eğik ve dik standart yazı yazar.
- Teknik resim kurallarına uygun olarak serbest elle ve çizim takımlarıyla çizgi çalışmaları yapar.

- Teknik resim kurallarına uygun olarak teknik resim çizim takımlarıyla geometrik şekiller çizer.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda teknik resim kurallarına uygun şekilde iz düşümü çizimleri yapar.

Modül Adı: İz Düşümü Çizimleri

Modülün Süresi: 40/15 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Teknik resim kurallarına uygun olarak noktanın iz düşümünü çizer.
- Teknik resim kurallarına uygun olarak doğrunun iz düşümünü çizer.
- Teknik resim kurallarına uygun olarak düzlemin iz düşümünü çizer.
- Teknik resim kurallarına uygun olarak geometrik cisimlerin iz düşümünü çizer.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda teknik resim kurallarına uygun şekilde basit parçaların perspektif ve görünüşlerinin çizimlerini yapar.

Modül Adı: Basit Perspektif ve Temel Görünüşleri

Modülün Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Teknik resim kurallarına uygun olarak basit parçaların perspektifini çizer.
- Teknik resim kurallarına uygun olarak perspektif gölgelendirme çizimini yapar.
- Teknik resim kurallarına uygun olarak temel görünüş çizimlerini yapar.
- Teknik resim kurallarına uygun olarak eksik verilen görünüş çizimlerini tamamlar.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda teknik resim kurallarına uygun şekilde serbest elle ve çizim takımlarıyla kroki çizimleri yapar.

Modül Adı: Kroki Çizimi

Modülün Süresi: 40/9 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İnşaat projesine uygun yapı elemanlarını tespit eder.
- Mevcut yapılarda ölçü ve fotoğraflar yardımıyla serbest elle ve çizim takımları ile kroki çizer.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda bilgisayar programlarını kullanıp yangın tesisatı çizimleri yapar.

Modül Adı: Bilgisayar ile Yangın Tesisatı Çizimi

Modülün Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yangın tesisatı programını bilgisayara kurarak çalıştırır.
- Programda çizim ayarlarını yapar.
- Kullanılacak yangın tesisatı malzemelerinin miktar ve özelliklerini tespit eder.
- Programla çizilen proje üzerine yangın söndürme elemanlarını yerleştirir.

DAL DERSLERİ

İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği alanında yer alan dala ait özel bilgi ve becerileri kazandıracak dal dersleri, 11 ve 12. sınıflarda yer alan, iş başında veya işletmelerde uygulanması öngörülen derslerdir. Bu derslerin amacı, önerilen süresi (haftalık ders saati), kazanımları ile modülleri aşağıda verilmiştir.

İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM DERSİ

Her okul, işletmelerde mesleki eğitim dersinin içeriğini dala ait modüller ağırlıklı olmak üzere bölgesel özellikleri dikkate alarak sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden sektör temsilcileri, okuldaki koordinatör öğretmenler ve alan öğretmenlerinin kararı ile oluşturur. Ancak bölgesel özellikler ve sektör beklentilerini yansıtacak modüllere ihtiyaç duyulması hâlinde yeni modül hazırlanabilir. Hazırlanan yeni modül, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun onayı ile uygulamaya konur ve bir örneği okulun bağlı bulunduğu ilgili öğretim dairesine gönderilir.

İşletmelerde mesleki eğitim dersi Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre yapılır. İşletmelerde mesleki eğitim yapılmayan program türlerinde öğrenciler, ilgili mevzuat doğrultusunda staj yaparlar.

İTFAİyecİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ DALI DERSLERİ

YANGINA MÜDAHALE DERSİ

Bu derste öğrenciyeye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak olay yerine intikal, tabya kurma, yangında ilerleme, itfaiye araç ekipmanlarını kullanma, yangını; yanıcı maddeyi ortadan kaldırarak, soğutma yaparak, havayı keserek söndürme, özellik arz eden yangınları söndürme, akaryakıt, gaz ve kimyasal tesis yangınlarını söndürme, KBRNE saldırı, kaza ve yangınlarına müdahale ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Haftalık Ders Saati: 10

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak gelen ihbara göre kurallara uygun şekilde olay yerine intikal çalışmaları yapar.

Modül Adı: Olay Yerine İntikal

Modülün Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Haberleşme cihazlarını kurallarına uygun olarak kullanarak gelen ihbarı alır.
- Gelen ihbara göre ekipleri, ilgili kuruluşlarla iletişim hâlinde, uygun güzergâhtan olay yerine sevk eder.
- Gelen ihbarın niteliğine bağlı olarak müdahaleye uygun kişisel koruyucu donanımlarla, yollarda uygun hareket tarzına göre olay mahalline ulaşır.
- Kurallara uygun şekilde olay raporlaması yapar.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak olay bölgesinde araç, ekipman ve ekipleri kurallara uygun şekilde tabyalar.

Modül Adı: Tabya

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak olay yerindeki tehlikeleri belirleyip yangına müdahale araç ve ekipmanları için uygun tabyalama alanı seçer.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yanıcı maddenin ve yanan yerin konumuna uygun müdahale şeklini belirler.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak olayın seyrine göre yangına müdahale ekiplerini organize ederek yönetir.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kapı, pencere açma yöntemleri ve yangın yerine girme ile yangında ilerleme uygulamaları yapar.

Modül Adı: Yangında İlerleme

Modülün Süresi: 80/60 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangın hortumlarını ve yangına müdahalede kullanılan diğer ekipmanları kurallarına uygun kullanır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak alevin davranış biçimine göre uygun yöntemi kullanıp yangın yerine girer.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak olay yerindeki canlının veya eşyanın tahliyesini yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uygun koruyucu donanım ile karanlık ve dumanlı ortamda ilerleme yöntemlerini uygular.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiye aracının merdiven ve kumanda panosunu kullanma çalışmaları yapar.

Modül Adı: İtfaiye Araç Ekipmanları

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak merdiven aracının özelliklerini dikkate alıp merdiven aracı kumanda panosu ve merdiven simülatörünü kullanır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uygun bağlantı şekline göre motopomp (motorlu tulumba) kullanır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak itfaiye araçlarının üzerinde bulunan ekipmanları tekniğine uygun kullanır.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yanıcı maddeyi yanan ortamdaki ayırıp söndürme uygulamaları yapar.

Modül Adı: Yanıcı Maddeyi Ortadan Kaldırarak Söndürme

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uygun yöntem ile yanıcı maddeyi yanan ortamdaki ayırıp söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangın ortamında ara boşluğu meydana getirip yangını söndürür.

Kazanım 6: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak soğutma yöntemleri ile yangını söndürme uygulamaları yapar.

Modül Adı: Yangını Soğutma Yaparak Söndürme

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yanıcı maddeyi su ile soğutup yangını söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yanıcı maddeyi kimyasal maddelerle soğutup yangını söndürür.

Kazanım 7: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak havayı kesme suretiyle yangını söndürme uygulamaları yapar.

Modül Adı: Yangını Havayı Keserek Söndürme

Modülün Süresi: 80/50 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yanan maddenin üzerini kum ve diğer materyallerle örtüp söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangını çeşitli köpükleme yöntemleriyle boğup söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangını özelliğine uygun kuru kimyevi toz ile boğup söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yangını özelliğine uygun gazlı söndürücüler ile boğup söndürür.

Kazanım 8: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak özellik arz eden yangınları kendi özelliklerine göre söndürme uygulamaları yapar.

Modül Adı: Özellik Arz Eden Yangınları Söndürme

Modülün Süresi: 80/50 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak baca çeşitlerine göre uygun müdahale yöntemi ile baca yangınlarını söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak araç yangınlarında, varsa taşınan tehlikeli kimyasal maddenin çeşidini de dikkate alıp uygun müdahale yöntemi ile yangını söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tekniğine uygun şekilde metro, tünel ve yer altı çarşısı yangınlarını söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak örtü, gövde ve tepe yangınlarına tekniğine uygun müdahale eder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak gemi yangınlarını, gemide bulunan mevcut söndürme sistemleri ve dışarıdan müdahale yöntemleri ile söndürür.

Kazanım 9: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uygun yöntemle akaryakıt, gaz ve kimyasal tesis yangınlarını söndürür.

Modül Adı: Akaryakıt, Gaz ve Kimyasal Tesis Yangınlarını Söndürme

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yanan akaryakıtın cinsine uygun müdahale yöntemleri ile yangını söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak yanan gazın cinsine uygun müdahale yöntemleri ile yangını söndürür.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak çevresel faktörlere göre tekniğine uygun şekilde rafineri ve kimyasal tesis yangınlarını söndürür.

Kazanım 10: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak KBRNE saldırı, kaza ve yangınlarına müdahale, arınma ve ilkyardımları ile ilgili çalışmalar yapar.

Modül Adı: KBRNE Saldırı, Kaza ve Yangınlarına Müdahale

Modülün Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak çevre ve insan güvenliğine dikkat edip kimyasal madde ile kirlenmiş bölgeyi arıtır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak personel ve ekipmanı arıtma amacıyla yıkama arıtma üniteleri ve takip kartları oluşturur.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak KBRNE olaylarında uygun donanımla tekniğine uygun şekilde ilk yardım yapar.

ARAMA KURTARMA DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak arama kurtarma için hazırlık basit arama, cihaz ile arama, enkaz / göçük altından canlıları kurtarma, su baskınından, trafik kazalarından, yüksekten, asansörden, kuyudan canlıları kurtarma ve ilk yardım ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 10

Kazanım 1: Doğal afetlerde hareket planına uygun kurtarma ekiplerini kurup iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enkaz / göçük değerlendirmesi yapar.

Modül Adı: Arama Kurtarmaya Hazırlık

Modülün Önerilen Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak doğal afet hareket planı yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak arama kurtarmaya başlamadan önce arama kurtarma ekibini kurar.
- Arama kurtarmaya başlamadan önce kurallarına uygun şekilde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak arama kurtarmaya başlamadan önce enkazın / göçüğün durumunu ve riskleri değerlendirir.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enkaz, göçük ve çığ düşmelerinde temel tekniklerle arama uygulamaları yapar.

Modül Adı: Basit Arama

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak seslenme, dokunma ve dinleme yöntemleri ile arama yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak toprak kayması ve çökme durumlarında toprak aktarım arama yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak eğitilmiş köpekleri yönlendirip arama yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak çığ düşmelerinde çeşitli arama kurtarma tekniklerini uygulayıp belirlenen yerlerde arama işlemini gerçekleştirir.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak termal, görüntülü ve sismik dinleme cihazlarını kullanıp arama yapar.

Modül Adı: Cihaz ile Arama

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enkaz bölgesinde ısıya duyarlı kameralar yardımıyla arama işlemini gerçekleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enkaz ve göçük bölgelerinde kameralı arama cihazları ile arama yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enkaz ve göçük bölgelerinde ses dinleme cihazları ile arama yapar.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enkaz / göçükte yıkıntıyı destekleyip yol açma işlemlerini yapar.

Modül Adı: Enkaz / Göçük Altındaki Canlıları Kurtarma

Modülün Önerilen Süresi: 40/25 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enkaz ve göçük bölgesinde kazazedeye ulaşmak amacıyla kurallara uygun yol açar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak ve enkazın arama kurtarmaya engel oluşturan kısmına uygulanacak destekleme yöntemini belirleyip enkazı uzaklaştırır.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak su baskınında uygun yöntemlerle su ve canlı tahliye eder.

Modül Adı: Su Baskınında Canlıları Kurtarma

Modülün Önerilen Süresi: 40/25 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak su tahliyesi için kullanılacak ekipmanı seçip suyu tahliye eder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak su baskınında mahsur kalan canlıya ulaşip canlıyı sudan kurtarma yöntemlerini uygular.

Kazanım 6: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak müdahale şekline uygun şekilde araçta kesme ve açma işlemlerini yapar.

Modül Adı: Trafik Kazalarında Kurtarma

Modülün Önerilen Süresi: 80/60 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Emniyet şeridi çekerek olay yerinde personel ve kazazede güvenliğini sağlar.
- Müdahale öncesi sabitleme yöntemlerini kullanarak kaza yapan aracı sabitler.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak araçtaki akü bağlantılarını güvenli bir şekilde kuralına göre söker.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uygun yöntemleri ile aracın camlarını güvenli şekilde çıkarır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kaza yapan aracın kapısını menteşe veya kilit tarafından açar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak direksiyon simidini / milini kesip kaza yapan aracın ön panelini ayırır.
- Kaza yapan araçta kesme noktalarını tespit edip aracın yan duvarını iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak keser.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kaza yapan aracın tavanını tekniğine uygun şekilde açar.

Kazanım 7: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak olayın durumuna uygun araç gereçler ile yüksekten kurtarma uygulamaları yapar.

Modül Adı: Yüksekten Kurtarma

Modülün Önerilen Süresi: 80/60 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak atlama yatağı kurulacak yere göre tekniğine uygun atlama yatağı açar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak olay yerinden canlıyı merdivenle güvenle indirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurallarına uygun sedye ile kurtarma yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uygun sedye ile canlıyı sabitleyerek olay yerinden taşır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurtarma tüneline binaya monte ederek kontrollü kurtarma yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak çapa noktası oluşturarak yüksek açıdan canlıyı kurtarma halatı ile kurtarır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak liberatör sistemini kurarak iniş ve çıkış işlemlerini gerçekleştirir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak tripod kurulabilecek yeri tespit ederek iniş ve çıkış yapar.

Kazanım 8: Asansör kazalarında iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak enerjiyi kesip uygun tekniklerle kurtarma uygulamaları yapar.

Modül Adı: Asansörden Kurtarma

Modülün Önerilen Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak asansör kumanda panosundan elektrik enerjisini keser.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak makine dairesi ile kabin arasındaki haberleşmeyi sağlayıp tekniğine uygun şekilde asansör kabinini kat hizasına ulaştırır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak asansör kapısını acil açma anahtarı veya kırma / açma teknikleri ile güvenli şekilde açar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kabin ile kuyu duvarı arasındaki bölgede sıkışan kazazedeyi ayırma / kesme işlemi ile çıkartır.

Kazanım 9: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kuyudan canlı kurtarma uygulamaları yapar.

Modül Adı: Kuyudan Kurtarma

Modülün Önerilen Süresi: 40/30 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kuyuda zehirli gaz ve oksijen ölçümü sonrası aydınlatma, aspirasyon ve vantilasyon işlemlerini gerçekleştirip tripodu kurar.
- Solunum cihazı, gaz maskesi ve emniyet kemerini kuşandıktan sonra kuyuya inip değişik yöntemlerle kazazedeyi kuyudan çıkarır.

Kazanım 10: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak olay yerinin ve yaralının durumuna göre kazazedeye gerekli ilk yardım uygulamalarını yapar.

Modül Adı: İlk Yardım

Modülün Önerilen Süresi: 80/60 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İlk yardım önceliklerini saptayarak olay yerini ve yaralıyı değerlendirir.
- Kazazedenin durumunu değerlendirip kazazede ile iletişim kurar.
- Kazazedenin nabız kontrolü ile kan dolaşımını değerlendirerek durumuna göre uygun suni solunum ve kalp masajı uygulamalarını gerçekleştirir.
- Vücutta baskı uygulanacak noktaları tespit ederek kanamaya müdahale eder.
- Göze, kulağa ve buruna kaçan yabancı cisimleri tespit ederek çıkartır.
- Kazazedeyi bilinç kaybı yönünden değerlendirerek havale durumuna müdahalede bulunur.
- Yaralanmalarda yara yerini değerlendirerek yaranın ciddiyetine göre ilk yardım uygular.

- Yanık, donma ve sıcak çarpması durumlarını değerlendirerek derecesine göre müdahalede bulunur.
- Kırık, çıkık ve burkulma olan bölgeyi tespit ederek sabitler.
- Zehirlenme belirtilerini tespit ederek zehirlenme şekline göre müdahale işlemini gerçekleştirir.
- Kazazedeyi uygun yöntemle güvenli şekilde taşır.

YANGIN ÖNLEME TEDBİRLERİ DERSİ

Bu derste öğrenciye; Binaların Yangından Korunması Yönetmeliği'ne uygun olarak bina ve tesis yangın risklerini belirleme, bina ve tesis yangın güvenlik tedbirlerini kontrol etme, risk önleyici tedbirleri alma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Yapılarda risk oluşturacak genel unsurları belirler.

Modül Adı: Bina ve Tesis Yangın Riskleri

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yapıların fiziki şartlarını yangın yönetmeliğine göre inceler.
- Yapılarda yangın riski taşıyan unsurları saptar.
- Yapılarda elektrik ve doğal gaz tesisatlarının taşıdığı yangın risklerini tespit eder.

Kazanım 2: Yapılarda yangın risklerine göre uyarı ve söndürme sistemlerini kontrol eder.

Modül Adı: Bina ve Tesis Yangın Güvenlik Tedbirleri

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İnşaat projelerine göre yapıların yangın güvenlik tedbirlerini ilgili yönetmeliğe göre kontrol eder.
- Binalarda yangın dolapları, yangın muslukları, portatif söndürme cihazları ve otomatik söndürme sistemlerini ilgili yönetmeliğe göre kontrol eder.
- Binalarda yangın algılama ve tahliye sistemlerini ilgili yönetmeliğe göre kontrol eder.

Kazanım 3: Yapılarda yangın riski taşıyan işlere karşı gereken sağlık ve güvenlik önlemlerini alır.

Modül Adı: Risk Önleyici Tedbirler

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Çeşitli sektörlerdeki yangın riski taşıyan işlere iş sağlığı ve güvenliği amacıyla eşlik eder.
- Yangın riski taşıyan işletmelerde önleyici tedbirlerle ilgili bilinçlendirme eğitimleri verir.

UÇAK KAZA KIRIM VE YANGINLARI DERSİ

Bu derste öğrenciye, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak alarm ve gözlem odası operatörlüğü yapma, uçak kazasına müdahale etme, uçak kazasında kurtarma, iniş takımları açılmayan uçağa, hareket kabiliyetini kaybeden uçaklara müdahale etme ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 4

Kazanım 1: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak havaalanlarında alarm ve gözlem odası operatörlüğü yapar.

Modül Adı: Acil Durum Haberleşmesi Yapma ve Alarm Verme

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak havaalanında haberleşme sistemlerini çalıştırıp acil durum haberleşmesi yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak havaalanında acil durumlarda haberleşme araçlarını kullanıp birimler arası haberleşmeyi sağlar.

Kazanım 2: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurtarma ve söndürme araçları ile uçak kazasına müdahale eder.

Modül Adı: Uçak Kazasına Müdahale

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uçak kazasında alarmın durumuna göre istasyondan çıkış yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uçak kazasında hava ve arazi şartlarına göre tehlikeli maddelerin değerlendirmesini yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak havaalanında uçak kazasına müdahale için kurtarma ve söndürme araçlarını uygun şekilde konumlandırır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak risk durumuna göre uygun yöntemlerle helikopter ve uçak yangınına müdahale eder.

Kazanım 3: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uçak kazasında kurtarma uygulamaları yapar.

Modül Adı: Uçak Kazasında Kurtarma

Modülün Önerilen Süresi: 40/20 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uçak içerisine havalandırma sağlayıp kaza sonrasında uçakta sıkışanları olay yerinden güvenli olarak tahliye eder.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uçak kazasında kazazedeleri kurtarmak için gerekli çalışmaları yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak zor çevre şartlarında birimler arası koordinasyonu sağlayıp uygun yöntemlerle kurtarma yapar.

Kazanım 4: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak iniş takımları açılmayan uçağa köpükleme işlemi ile müdahale eder.

Modül Adı: İniş Takımları Açılmayan Uçağa Müdahale

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak iniş takımları açılmayan uçağa müdahale için pist köpükleme hazırlıkları yapar.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak iniş takımları açılmayan uçağa müdahale için hava şartlarını değerlendirip pisti köpükler.

Kazanım 5: İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak hareket kabiliyetini kaybeden uçaklara müdahale uygulamaları yapar.

Modül Adı: Hareket Kabiliyetini Kaybeden Uçaklara Müdahale

Modülün Önerilen Süresi: 80/44 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak gerekli ekipmanlarla ve kurtarma usul ve teknikleri ile uçağı kurtarmak için gereken hazırlıkları yapar.
- Olay yerinin ayrıntılı fotoğraflarından faydalanarak uçağın ana gövdesini ve uçak parçalarını kareli haritada işaretler.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak değişik yöntemler ile hareket kabiliyetini kaybeden uçağın yakıtını boşaltır.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uçağın yükseltileceğı yerlerdeki zemin şartlarına göre uygun hava yastıkları ile uçağı yükseltir.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak zemin şartlarına göre yol panelini serip sabitler.
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak uçak çekme operasyonunda kullanılan ekipmanlar ile uçağı güvenli bir alana çeker.

Kazanım 6: Havaalanında meydana gelen olayların tutanaklarını raporlar.

Modül Adı: Havaalanı İtfaiyesi (ARFF) Dokümantasyonu ve Arşivlemesi

Modülün Önerilen Süresi: 40/16 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Havaalanı uçak yangını ve kazalarını kamera görüntüleri ve fotoğraflar yardımı ile raporlar.
- Kurallara uygun şekilde ARFF istasyonunda kullanılan matbu formları doldurur.
- Kurallara uygun şekilde ARFF istasyonunda kullanılan bakım kartlarını doldurur.
- Havaalanı yangın emniyet talimatı ile acil yardım emniyet tedbirlerini açıklar.

MESLEKİ YABANCI DİL DERSİ (İTFAİyecİLİK VE YANGIN GÜVENLİĞİ)

Bu derste öğrenciye; mesleğinin gerektirdiğı teknik terimleri yabancı dile çevirip cümle içinde kullanma, dinleme, okuma, yazma, konuşma ve iletişim kurma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Bu ders Anadolu Teknik Programında uygulanır.

Önerilen Haftalık Ders Saati: 2

Kazanım 1: Yangın kimyası ve itfaiyecilik ile ilgili temel kavramları yabancı dilde ifade eder.

Modül Adı: Yabancı Dilde İtfaiyecilik Temel Kavramları

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yangın kimyası ile ilgili temel kavramları yabancı dilde ifade eder.
- İtfaiyecilik ile ilgili temel kavramları yabancı dilde ifade eder.

Kazanım 2: Yangına müdahale ile ilgili terim ve kavramları, kullanılan araç gereç ve ekipmanların isimlerini yabancı dilde ifade eder.

Modül Adı: Yabancı Dilde Yangına Müdahale Temel Kavramları

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Yangına müdahale ile ilgili terim ve kavramları yabancı dilde ifade eder.
- Yangına müdahalede kullanılan araç gereç ve ekipmanları yabancı dilde ifade eder.

Kazanım 3: Arama kurtarma ile ilgili terim ve kavramları, arama kurtarmada kullanılan araç gereç ve ekipmanların isimlerini yabancı dilde ifade eder.

Modül Adı: Yabancı Dilde Arama Kurtarma Temel Kavramları

Modülün Önerilen Süresi: 40/24 ders saati

Modülün Amaçlanan Öğrenme Kazanımları

- Arama kurtarma ile ilgili terim ve kavramları yabancı dilde ifade eder.
- Arama kurtarmada kullanılan araç gereç ve ekipmanları yabancı dilde ifade eder.

3. SEÇMELİ DERSLER

Öğrencilerin hedefledikleri ve yöneldikleri alanda, gelişmelerine veya ilgi ve istekleri doğrultusunda çeşitli programlarda ilerlemelerine, kişisel yeteneklerini geliştirmelerine imkân sağlayan derslerdir.

Seçmeli dersler, Talim ve Terbiye Kurulunun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan kararları ve Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okul ve Kurumlarında Uygulanacak Haftalık Ders Çizelgeleri ekinde belirtilen açıklamalar doğrultusunda seçmeli dersler tablosundaki dersler ile öğrenim görülen alan / dal dersleri veya diğer alan / dalların derslerinden de seçilebilir.

Seçmeli derslerin seçiminde, varsa o derse ait diğer programlar sıra takip eder ve önceden alınması gereken dersler göz önünde bulundurulur.

Seçmeli derslerin haftalık ders çizelgesinde belirtilen haftalık ders saati kadar alınması zorunludur.